

nu, kan der peges paa Veje, som man i alt Fald kunde prøve paa at gaa. Hvorvidt de vilde føre til Maalet, skal jeg ikke kunne sige, men der er anvist Veje i de foreliggende Forslag, som det var værd at prøve paa at samle Opmærksomheden om. Der er i disse forskellige Forslag peget paa enkelte Ting — ikke Told, men andre Ting —, som man kunde tænke sig bragt i Anvendelse overfor Erhvervskrisen. Jeg henviser til, at der i Socialdemokraternes Forslag er nævnt forskellige Ting foruden selve Toldspørgsmaalet, f. Eks. saadan noget som Laan til Koncentration af Virksomheder. Hvis jeg ikke husker fejl, har den højtærede Handelsminister en Gang selv været inde paa den Tanke, da han overfor Tekstilindustrien henviste til, at det var ikke Told, der kunde hjælpe dem, at det var deres Arbejds løn, der laa for højt, og naar den blev bragt ned, stillede han i Udsigt, hvis jeg ikke husker fejl, at saa kunde der være Tale om, at Regeringen og Rigsdagen maaske kunde hjælpe dem med Laan til at koncentrere Virksomheder. Jeg peger endvidere paa, at der i Socialdemokratiets Forslag er Eksportkredit. Ogsaa dette er jo et Spørgsmaal, som vi kan diskutere, fordi vi dér ikke staar i to skarpt adskilte Lejre.

Man nævner i Socialdemokratiets Forslag Midler til at finde nye Afsætningsmuligheder. Maa jeg henvise til, at Regeringen har selv været inde paa Forslag i den Retning. Jeg antager ikke, der sker noget ved, at jeg omtaler det, selv om det ikke har naaet at komme frem i Rigsdagen. Det har været omtalt i Pressen, og saa vidt jeg ved, har det ærede Medlem Hr. Pürschel omtalt paa et Møde, at den højtærede Handelsminister har stillet i Udsigt, at under visse Forhold kunde han gaa med til at nedsætte en Dumpingudvalg, som skulde følge Virksomhederne og gøre Indstilling til Ministeriet. Ministeriet har endvidere været inde paa, at det kunde medvirke til en Lov om Forbud mod falsk Varebetegnelse for Klæder, Endelig er der det gamle, som vi tidt har været inde paa og ogsaa har praktiseret, Toldlettelser for Raavarer, hvis noget saadant kunde hjælpe. Maa jeg endnu føje til, at ogsaa i det radikale Forslag, som ligger paa Tingets Bord, er der nævnt en Mængde Ting, som efter min Mening godt kunde tages op til Drøftelse sammen med de andre Ting, jeg har nævnt, for at se, om det ikke var muligt ad de Veje at komme Industrien noget til Hjælp.

Maa jeg sige for ikke at blive misforstaaet, at jeg kan jo tænke mig, at det Spørgsmaal vil møde mig før eller senere: Er det

da din Mening, at Staten, Samfundet, kan afskaffe Arbejdsløsheden? Er det din Mening, naar du peger paa, at man skulde gaa ind i en Forhandling om disse Ting, at man derved skulde kunne afhjælpe Arbejdsløsheden? Jeg maa dertil svare et ubetinget Nej, det tror jeg ikke man kan. Men det er min Mening, at Erhvervsspørgsmaalet, Beskæftigelsesspørgsmaalet, ligger saadan i Øjeblikket og vil komme til at ligge saadan i den kommende Tid, at hverken Lovgivningsmagten eller andre Faktorer kan komme uden om det. Det ligger efter min Mening saadan, at man bliver nødt til at prøve paa at tage det op for at se, om man dog ikke skulde kunne finde en Udvej til at lindre Krisen.

Man vil maaske sige, og det kan ogsaa siges, det erkender jeg, at det er ikke noget, som Staten kan magte, det er først og fremmest et Lønsørgsmaal. Jeg erkender, at i det lange Løb bliver det mere end noget andet et Lønsørgsmaal, fordi det selvfølgelig ikke bliver godt, før Danmarks Løniveau, taget i videste Forstand, kommer ned paa det nuværende Prisniveau. Men saa meget ved vi alle, at denne Proces, Nedsættelse af Lønnen, gaar uendelig langsomt og langt langsommere, end den stærke Kronestigning er gaaet, og det er, medens denne Proces staar paa, medens man tilpasser sig efter de nye Forhold, det er i det Øjeblik vi har Krisen, og det er i det Øjeblik der skal hjælpes. Det nytter ikke, man lukker Øjnene — jeg ved ikke, om nogen kan det, jeg kan det ikke, men det er maaske min Fejl — jeg kan ikke lukke Øjnene for, at Arbejdsløsheden i Virkeligheden hviler som en Forbandelse over mange Hjem her i Danmark. Selv om jeg ikke direkte er berørt af det, kan jeg ikke lukke Øjnene for den Kendsgerning, at den fører mange af vore unge Mennesker paa Forbryderbanen, fordi Lediggang nu en Gang, som de gamle sagde, er Roden til alt ondt.

Jeg tror altsaa ikke, det nytter at bevæge sig ad de gamle Toldbaner, at Rigsdagen etablerer ret mange Forestillinger som den Art, vi har nu, for jeg tror, at til syvende og sidst vil man ude i Landet alligevel begynde at spørge: Har I ikke noget bedre at tage jer for end det, I laver netop i dette Øjeblik? Jeg ved vel, at Samfundet ikke kan hjælpe saa meget, at det kan sætte ret mange Tusinder af de arbejdsløse i Arbejde, men for mig er dette Spørgsmaal meget mere af psykologisk Art. For mig har det sin store psykologiske Betydning, at de, der er ude i Kampen for Tilværelsen, de, der gaar Aar ud og Aar ind og ikke ved,